

Zamek w Głogówku

Mapa dojazdowa

Etapy

Zamek Oppersdorffów

Kieruj się Zamkowa na północ w stronę Pasternik

90 m

Skręć w prawo w Kościuszki/DW416

400 m

Na Rondo Im.Georga III von Oppersdorff trzeci zjazd w plac Wolności/DK40

Skręć w lewo w DK40

1,6 km

Na rondzie drugi zjazd w DK40

40 m

Zjedź z ronda w DK40

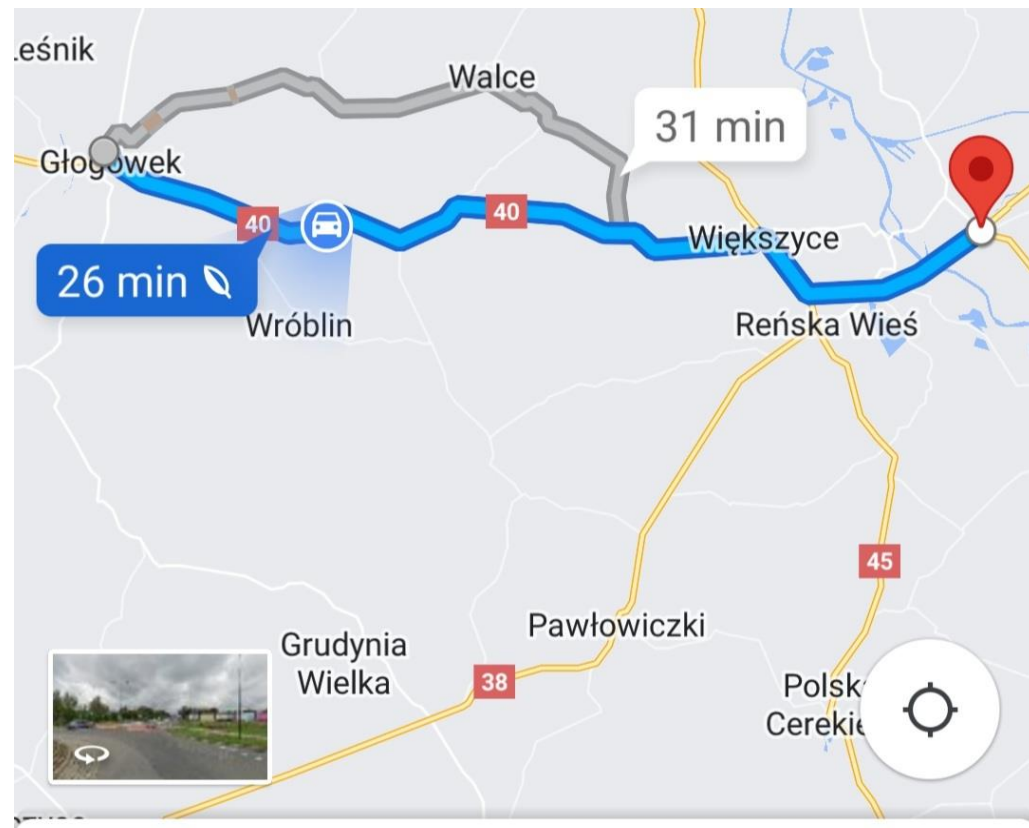
3,3 km

Wjedź na Rondo Milenijne

30 m

Kędzierzyn-Koźle

26 min (26 km)

 Zużycie oleju napędowego mniejsze o 12%

Obecnie najszybsza trasa ze względu na warunki drogowe

Zamek Oppersdorffów w Głogówku

Dawna rezydencja książęca i rycerska, długoletnia siedziba rodu Oppersdorffów. Zamek składa się z dwóch części, tzw. zamku górnego i dolnego. Zlokalizowany jest na usytuowanej w północno-zachodnim narożu historycznej części Głogówka, wysokiej skarpie wznoszącej się przy dolinie rzeki Osobłogi. Zbudowany został w stylu manierystycznym i barokowym i stanowi cenny przykład architektury rezydencjonalnej i obronnej na Górnym Śląsku i w Polsce.

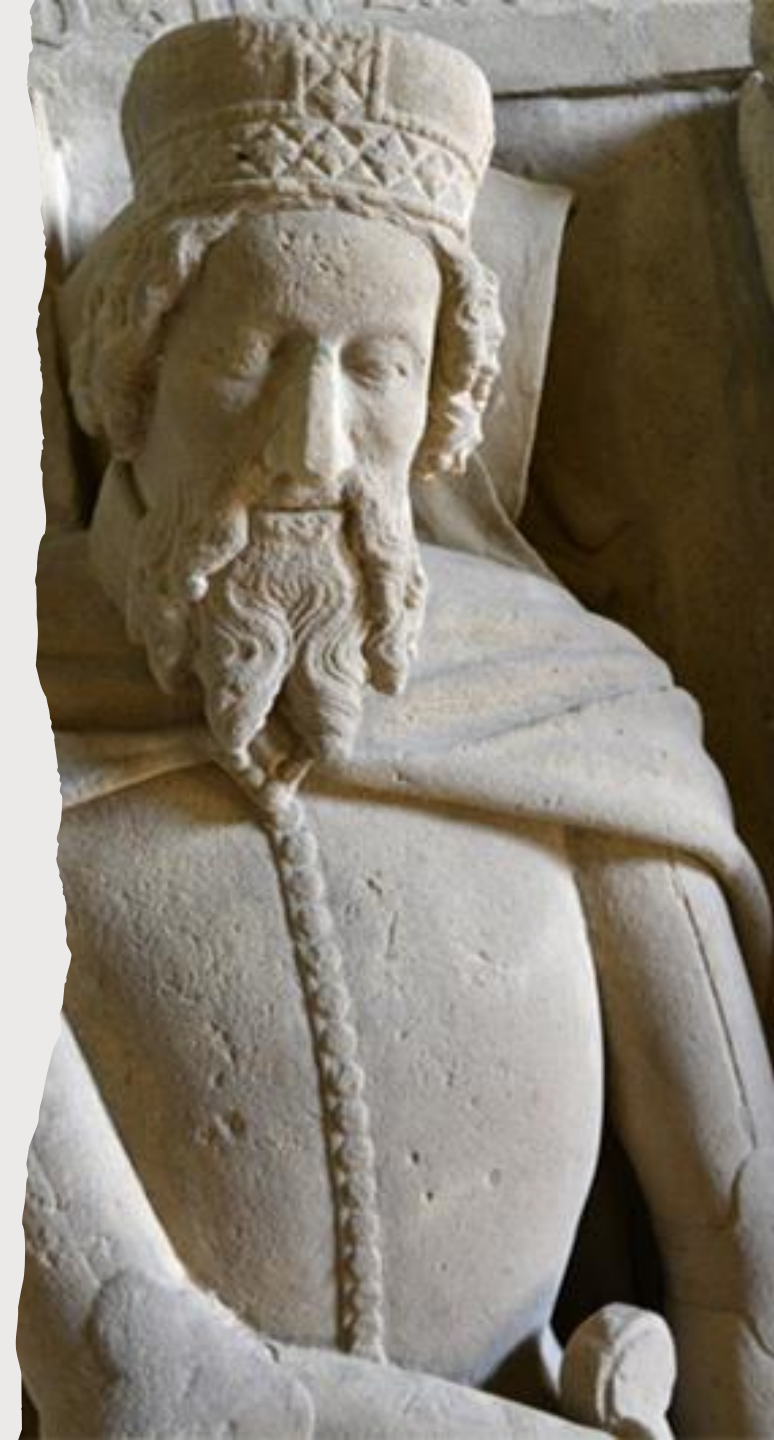
Historia zamku

- **Dzieje zamku** sięgają średniowiecza. Miasto było wzmiankowane wcześniej – w 1076, zaś w 1275 roku otrzymało prawa miejskie, które nadał mu książę Władysław Opolski (książę opolsko-raciborski 1246–1280/81 ur. ok. 1225 zm. 27 sierpnia lub 13 września 1281/82)
- Prawdopodobnie tenże władca zainicjował wzniesienie warowni. Powstanie pierwszego zamku datuje się na przełom XIII i XIV stulecia.

- **Zamek należał do książąt opolskich** od czasów panowania Bolka I (ur. pomiędzy 1254 a 1258, zm. 14 maja 1313 roku od 1277 roku koregent w księstwie opolsko-raciborskim, od 1281/1282 z bratem Kazimierzem w wyniku podziału w Opolu i Bytomiu, od 1284 samodzielny książę opolski niemodliński i strzelecki w latach 1291–1305 lennik Wacława II) do 1532, kiedy po śmierci księcia Jana II Dobrego (ur. ok. 1460; zm. 27 marca 1532 w Raciborzu książę opolsko-niemodlińsko-strzelecki, w wyniku podziału w 1476 książę na Opolu i Strzelcach, w Brzegu w latach 1476–1481, od 1494 Gliwice, od 1495 Toszek, od 1497 Niemodlin, od 1498 Bytom, od 1509 Koźle, od 1521 Racibórz. Tytułował się jako książę Opola, Głogówka, Raciborza, Niemodlina, Strzelec, Prudnika, Białej, Krapkowic, Olesna, Lublińca, Gliwic, Toszka, Bytomia, Koźla, Rybnika i Żor) wygasła opolska linia Piastów (linia dynastii Piastów zapoczątkowana przez syna Krzywoustego, Władysława Wygnańca panująca w licznych księstwach śląskich od 1138 do 1675 r. Ostatnim księciem śląskim z rodu Piastów, a także z całej dynastii był przedwcześnie zmarły Jerzy IV Wilhelm książę Brzegu, Wołowa i Legnicy do 1675 r. Ostatnim męskim przedstawicielem dynastii Piastów był Ferdynand II baron (Freiherr) von und zu Hohenstein z linii Piastów cieszyńskich zmarły w 1706 r.)

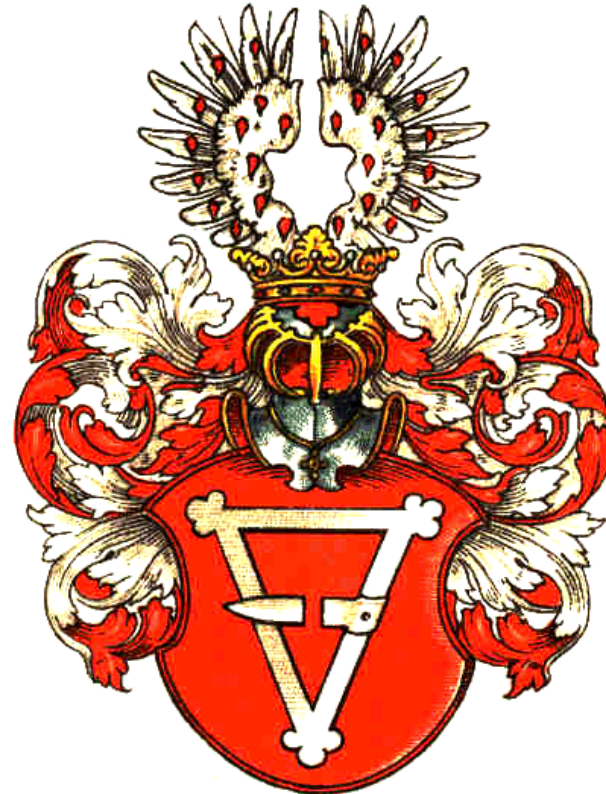

Miasto i zamek przejęli na krótki okres Zedlitzowie. (śląski ród arystokratyczny) Małżeństwo Christiny von Zedlitz z Hansem Oppersdorffem, które miało miejsce w 1561 otworzyło nowy rozdział w historii zamku – Oppersdorffowie (śląski ród szlachecki i arystokratyczny. Od 1554 r. baronowie cesarstwa, od 1626 r. hrabiowie cesarstwa) władali zamkiem do 1945 roku

- Herb Oppersdorffów

- Herb Zedlitzów

- Jeszcze w XVI wieku dokonano gruntownej przebudowy zamku: w pierw po 1561 roku rozebrano gotycki zamek z wieżą mieszkalną, w latach 1561–1571 Hans Oppersdorff wzniósł trójskrzydłowy gmach, wraz z kaplicą, stanowiący rdzeń zamku górnego, w 1584–1606 rozbudowano zamek górny dodając m.in. narożne wieże. Następnie po 1606 wyburzono przedzamcze, budując na jego miejscu zamek dolny, wraz z reprezentacyjną bramą oraz zabudowaniami gospodarczymi.

- **Pomimo destruktywnej** dla zamku okupacji Głogówka przez wojska szwedzkie podczas wojny trzydziestoletniej (europejski konflikt trwający od 23 maja 1618 do 24 października 1648 pomiędzy protestanckimi państwami Świętego Cesarstwa Rzymskiego wspieranymi przez inne państwa europejskie a katolicką dynastią Habsburgów) nie zaniechano prac budowlanych, co więcej, Georg III założył bibliotekę, uważaną później za jedną z największych na Górnym Śląsku. Ostatnim etapem rozbudowy było wzniesienie nowej, barokowej kaplicy.

W czasie potopu szwedzkiego (najazd Szwecji na Rzeczpospolitą w latach 1655–1660 będący jedną z odsłon II wojny północnej) i zajęciu Korony Polskiej przez Szwedów, w zamku głogowieckim rezydował od października 1655 roku przez dwa miesiące król Jan Kazimierz (ur. 22 marca 1609 w Krakowie, zm. 16 grudnia 1672 w Nevers – król Polski i wielki książę litewski w latach 1648–1668) wraz z żoną Marią (ur. 18 sierpnia 1611 w Nevers lub Paryżu, zm. 10 maja 1667 w Warszawie – królowa Polski, żona dwóch polskich królów: Władysława IV i Jana II Kazimierza) i 1800 osobowym dworem. Księstwo opolskie i raciborskie stanowiło uposażenie królowej Marii, a ówczesny właściciel zamku Franciszek Euzebiusz Oppersdorff (ur. 10 lutego 1623 w Głogówku, zm. 17 marca 1691 tamże — górnośląski hrabia.), mógł odwdziaczyć się parze królewskiej za to, że kilka lat wcześniej w czasie wojny 30-letniej mógł schronić się najpierw na Wawelu, a później w królewskim zamku w Niepołomicach.

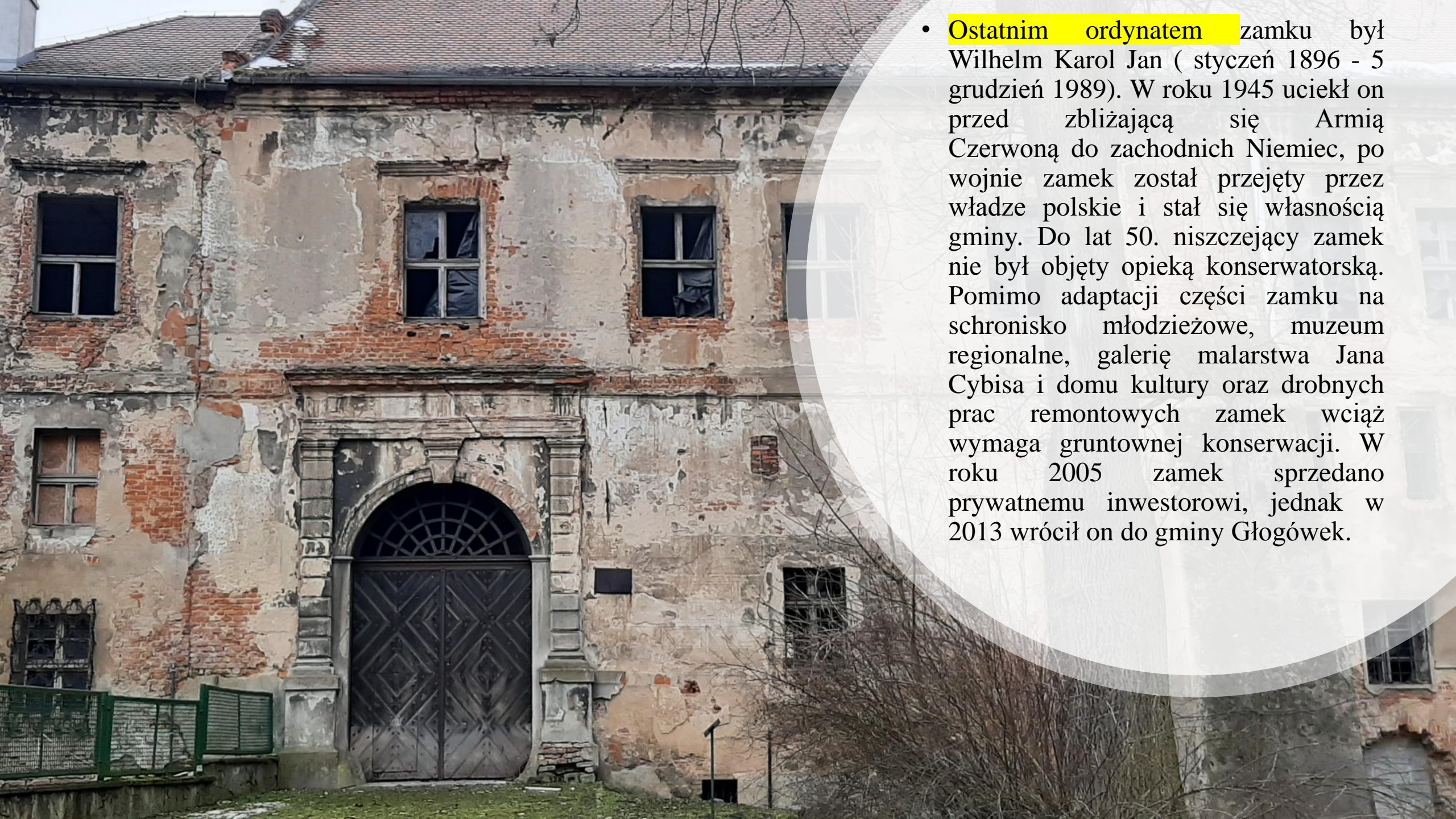
- **Żona Oppersdorfa**, Anna Zuzanna de Bess, była wcześniej dwórką królowej Marii. Na zamku organizowano sojusze międzynarodowe przeciwko Szwedom i spotkania z wojskowymi stojącymi po stronie króla. Jednym z dworzan przebywających na zamku był poeta barokowy Jan Andrzej Morsztyn (ur. 24 czerwca 1621 w Raciborsku, zm. 8 stycznia 1693 w Paryżu – polityk, poeta, podskarbi wielki koronny w latach 1668–1683, świecki referendarz koronny w latach 1658–1668, stolnik sandomierski w latach 1647–1658, sekretarz królewski w 1656 roku, starosta tucholski w latach 1667–1669 i 1673–1681, warcki od 1661 roku, tymbarski w 1658 roku, kowalski w latach 1658–1672, zawichojski od 1656 roku, ambasador Rzeczypospolitej w Królestwie Francji w 1679 r). Ludwika Maria wyjechała z Głogówka 28 czerwca 1656 roku, sześć miesięcy po mężu.

Jan Andrzej Morsztyn

- Po bezpotomnej śmierci Franciszka Euzebiusza II w roku 1714 wygasła górnośląska linia rodu Oppersdorffów, a Głogówek wraz z zamkiem na krótko był pod opieką linii morawskiej, a następnie przejął go Władysław Franciszek z czeskiej linii Oppersdorffów. W pierwszej połowie XVIII wieku wykonano wystrój kaplicy oraz zespół portali. Kres świetności zamku położył pożar w 1800. Następnie, aż do 1848, obiekt był w stanie częściowej ruiny. W 1806 roku Franciszek Joachim Oppersdorff gościł tu Ludwiga van Beethovena, który uciekł do Głogówka przed wojskami Napoleona. Z wdzięczności za gościnę niemiecki kompozytor dedykował jemu swoją IV symfonię B-dur opus 60. Ocalał do dziś klawesyn, na którym grywał Beethoven, obecnie instrument prezentowany jest w Muzeum Wnętrz Zamkowych w Pszczynie. W 1849 zakończono odbudowę zamku, którego część zabudowań wzniesiono w stylu angielskiego neogotyku.

- Ostatnim ordynatem zamku był Wilhelm Karol Jan (styczeń 1896 - 5 grudzień 1989). W roku 1945 uciekł on przed zbliżającą się Armią Czerwoną do zachodnich Niemiec, po wojnie zamek został przejęty przez władze polskie i stał się własnością gminy. Do lat 50. niszczący zamek nie był objęty opieką konserwatorską. Pomimo adaptacji części zamku na schronisko młodzieżowe, muzeum regionalne, galerię malarstwa Jana Cybisa i domu kultury oraz drobnych prac remontowych zamek wciąż wymaga gruntownej konserwacji. W roku 2005 zamek sprzedano prywatnemu inwestorowi, jednak w 2013 wrócił on do gminy Głogówek.

Architektura

- Zamek składa się z połączonych ze sobą (od strony północnej) dwóch części – zamku górnego i dolnego; obie posiadają po trzy skrzydła zabudowań, które tworzą plan zbliżony do litery "U". Zabudowania nie są zestawione symetrycznie; cały kompleks zamkowy ma nieregularny układ przestrzenny z otwartym dziedzińcem. W obecnym wyglądzie zamek zawiera cechy architektury zarówno obronnej jak rezydencjonalnej. Obronny charakter poświadczają położenie zamku, zintegrowanie go z obwarowaniami miejskimi, wysunięte poza lico elewacji zewnętrznych wieże i monumentalne przypory. Do cech architektury rezydencjonalnej zamku należą m.in. układ przestrzenny i ukształtowanie elewacji, które są częściowo zdobione dekoracją architektoniczną i rzeźbiarską.

Zamek dolny

- W skład zamku dolnego oprócz zabudowań mieszkalnych wchodzi skrzydło wschodnie mieszczące główną bramę, oraz kaplica i biblioteka. z wyjątkiem kaplicy zabudowania wszystkich skrzydeł mają dwukondygnacyjny układ, nakryte są dachami siodłowymi. Skrzydło wschodnie (frontowe) posiada dziewięcioosiową elewację od strony dziedzińca. Pośrodku znajduje się brama przejazdowa, powyżej, ponad dachem wznosi się ośmioboczna wieża zegarowa nakryta baniastym hełmem. Ponad zamkniętą spłaszczonym łukiem arkadą bramy, od strony zewnętrznej umieszczone są okna i nisze obramione bogatą dekoracją rzeźbiarską podzieloną na dwie strefy.

- Na górze w owalnej płycinie przedstawienie Matki Boskiej z Dzieciątkiem i datą 1668, niżej figury świętych Kandyda i Karola Boromeusza oraz trzy owalne kartusze herbowe z godłami Oppersdorfów. W niszach po bokach pełnoplastyczne figury przedstawiające świętych Janów Chrzciciela i Ewangelisty, po lewej stronie płaskorzeźba Michała Archanioła.

Zamek górny

- Zamek górny posiada trzy kondygnacje zbudowane na dwóch kondygnacjach piwnic, których okna widoczne są od zewnątrz. Wszystkie skrzydła nakryte są dachami siodłowymi. Nieregularny układ poświadcza liczba osi poszczególnych skrzydeł; północne liczy osiem, zachodnie pięć, a południowe siedem osi. Wejścia do poszczególnych skrzydeł zamku znajdują się od strony dziedzińca. Zdobią je barokowe portale z 1671 roku. W narożnikach skrzydła południowego wznoszą się częściowo wtopione w lico dwie pięciokondygnacyjne wieże na planie okrągłym, w górnych kondygnacjach obie wieże mają plan oktogonalny. Nakryte są ozdobnymi hełmami z latarniami. Wieża wznosi się również przy północno-zachodnim narożniku, w obecnej formie neogotycka, okrągła u dołu i oktogonalna u góry, wieńczy ją krenelaż. Układ wewnątrz jest jednotraktowy, mają plan czworoboczny, część z nich zachowała sklepienia kolebkowe i kolebkowe z lunetami.

Dzieje rodu Oppersdorffów

- Najstarszy z braci Hans (zm. 1584 r.) poprzez małżeństwo z Magdaleną von Zedlitz nabył prawa do zamku Głogówek i okolicznych dóbr. Od 1561 r. posiadał je na prawie dzierżawy. Po jego bezpotomnej śmierci majątek odziedziczył syn Jerzego I, Jerzy II (zm. 1606 r.), który w 1595r. stał się dziedzicznym właścicielem dóbr. Był radcą cesarskim i starostą księstwa opolsko-raciborskiego.

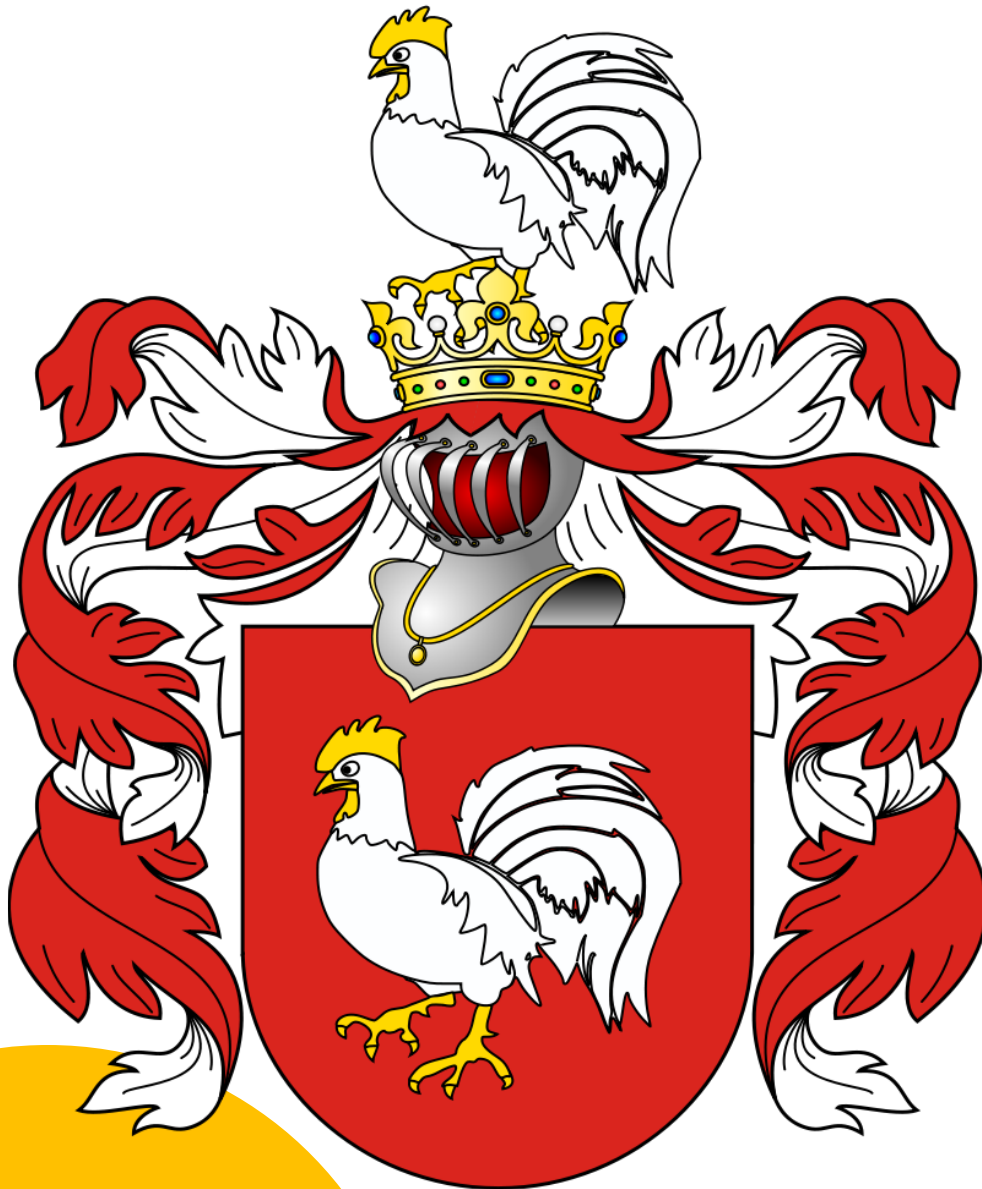
Hans Oppersdorff

Magdalena von Zedlitz

- **Jerzy II wraz z bratem** Fryderykiem II zostali uznani 12 lutego 1601 r. za czeskich baronów. Syn Jerzego II, Jerzy III został hrabią cesarstwa na podstawie przywileju wystawionego w Wiedniu 22 czerwca 1626 r. Bracia Jerzego III, Fryderyk i Wacław tytułu hrabiów cesarstwa otrzymali 30 kwietnia 1635 r. Jerzy III z dóbr głogóweckich utworzył 20 lutego 1642 r. fideikomis. Był cesarskim radcą i podskarbnym oraz starostą opolsko-raciborskim. Około 1634 r. hrabia Jerzy III wybudował w Głogówku kaplicę Grobu Chrystusa. W 1636 hrabia Jerzy wykupił frydeckie państwo stanowe.

- **W czasie wojny polsko-szwedzkiej** w latach 1655-1660 r. (tzw. Potop szwedzki) hrabia Franciszek Euzebiusz Oppersdorff udzielił na swym zamku schronienia polskiemu królowi Janowi II Kazimierzowi Wazie i jego małżonce Ludwice Marii. Monarcha z małżonką przebywali w Głogówku od 17 października do 18 grudnia 1655 r. Podczas obrad sejmu w 1683, Franciszek Graf von Oppersdorff otrzymał indygenat na polskie szlachectwo wraz z herbem Kur. Został w ten sposób uhonorowany za zasługi położone podczas wojny ze Szwedami, która toczyła się za panowania króla Jana II Kazimierza.

Głogówek do 1714 r. należał do linii śląskiej Oppersdorffów, następnie do 1781 r. do linii morawskiej rodu, a następnie czeskiej. Linia czeska używała tytułu hrabiów już od 1700 r. Tytuł ten został uznany na Morawach i Śląsku w 1746 r.

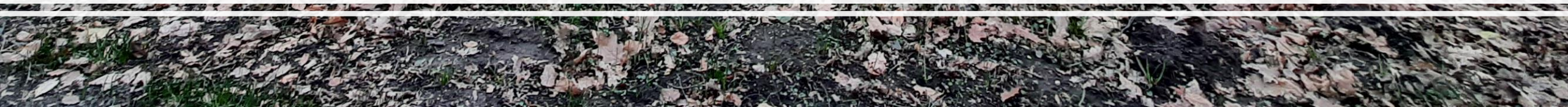
W czasie podboju Europy przez cesarza Napoleona Bonaparte, uciekając przed francuskim władcą na zamku w 1806 r. schronił się Ludwig van Beethoven. Słynny kompozytor zadedykował swemu gospodarzowi - hrabiemu Franciszkowi - swą IV symfonię.

Pan na zamku Głogówek był od 12 października 1854 r. członkiem pruskiej Izby Panów.

Fideikomis głogówecki został rozwiązany 21 marca 1935 r.

Park wokół zamku

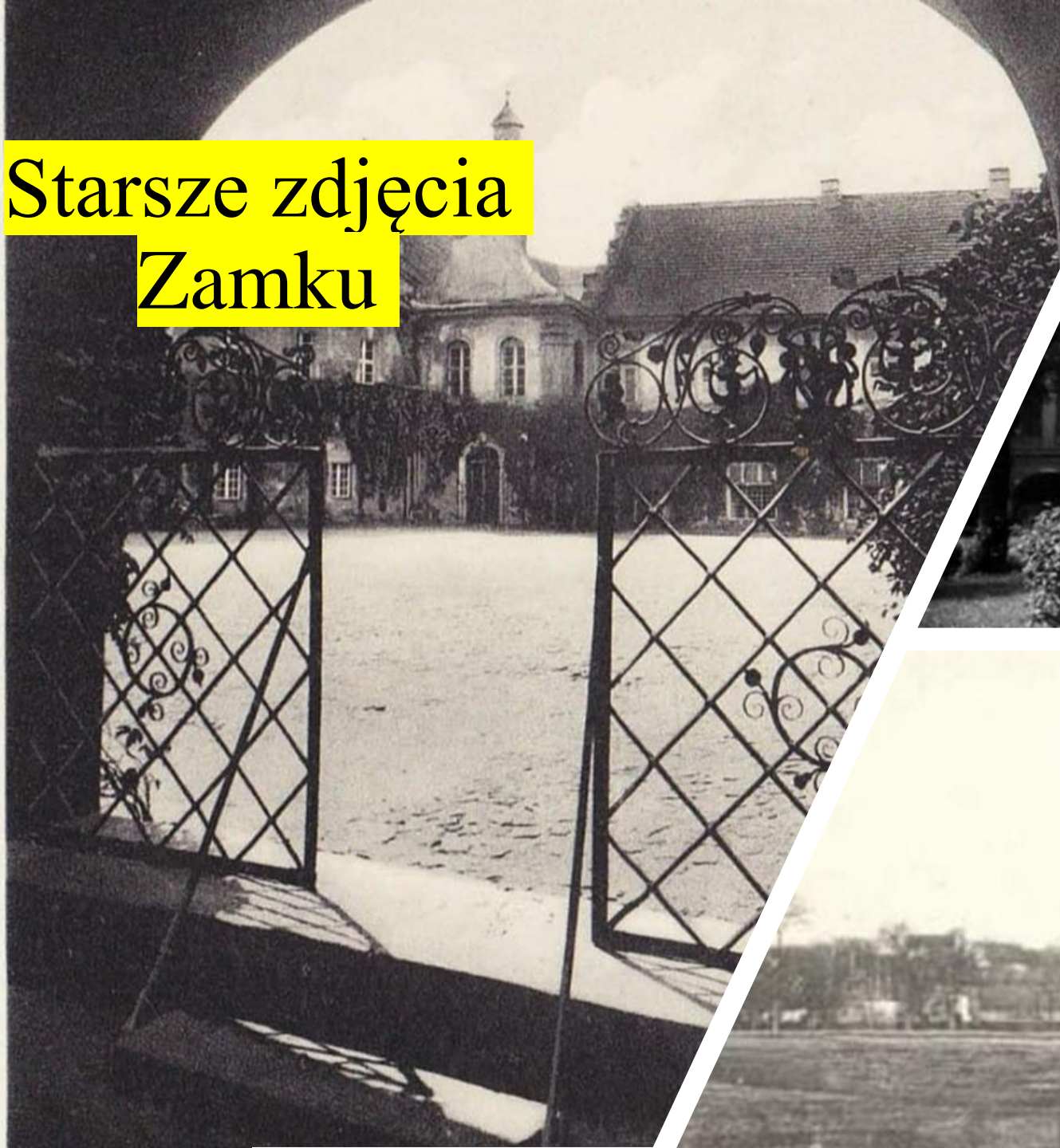
Widok założenia ogrodowego na wędzicy Głogówka z 1641 roku

Gen
go mie
ogród
opis
winny
znajd
wszys
opis
prze
ogród
rośl
(ina
w t
istr
bu
wi
ta
pr

P
a

Starsze zdjęcia
Zamku

Wykonała:

Cibis Paulina kl.4eT